

VOJAŠKE CESTE V ALBANIJI PROTI JUGOSLAVIJI

Italija jamčila Albaniji varnost

Italija bo v Albaniji gradila vojaške ceste. — Vo-
dile bodo v Jugoslavijo in Grško. — Maršal Ba-
doglio bo določil smer cestam. — Albanija bo i-
mela 80,000 mož stalne armade. — Zog na po-
tu v Francijo.

RIM, Italija, 20. junija. — Maršal Pietro Bado-
glio, šef italijanskega generalnega štaba, se je z ae-
roplanom odpeljal v Tirano v Albaniji kjer bo iz-
delal načrt za celo omrežje strateških cest, ki bo-
do peljale proti osrčju Balkana.

Maršal Badoglio je šel sedaj prvič v novo zavoje-
vano deželo. Pred nekaj dnevi je italijanski gene-
ralni štab naznanil, da bo Albanija imela dva voj-
na zbora s šestimi divizijami, med katerimi bo ena
motorizirana in skupno 80,000 mož stalne vojske.

Istotako je italijan. vlada določila 1,200,000,000
lir za izboljšanje albanskega gospodarstva in 800
milijonov lir za nove ceste.

Maršal Badoglio je dobil nalogo pregledati celo
deležo iz strateške važnosti glede Grške, ki je so-
seda Albanije in ji je Anglija zajamčila neodvisnost

Ko bodo ceste zgrajene, bodo tekle iz obrežnih
mest na mejo Grške in Jugoslavije. Ceste bodo ta-
ko široke, da se bodo mogle po njih premikati mo-
torizirane skupine in bo v tem oziru imela Italija
veliko prednost pred Jugoslavijo in Grško, ki ima-
te samo kozje steze, ki peljejo na albansko mejo.

Vse to potrjuje zagotovilo kralja Viktora Ema-
nuela v aprilu, da bo Italija jamčila Albaniji var-
nost in da jo bo, če treba, tudi branila.

Ker se je Grška pridružila obkoljevalni politiki,
ki so jo zasnovale demokrat. države, bo Italija sto-
rila vse, da bo za slučaj kake vojne mogla Grška
dajati čim manj pomoči Angliji in Franciji. S tem
da bo Italija v Albaniji zgradila vojaške ceste in to
v deželi imela močno garnizijo, upa, da bo mogla
pridobiti Grško, da bo ostala nevtralna in mogoče
celo ne bo dovolila Angliji in Franciji, da njune
bojne ladje uporabljajo njena пристanišča.

Sedaj ima Albanija samo dve obrambni črti, ki
so ju zgradili Italijani med leti 1927 in 1935. Ena u-
trjena črta je blizu jugoslovanske meje ob reki
Marti, da ne bi mogel priti kak napad od te strani,
in da je mogoče dovažati potrebni material iz Dra-
ča in po Tiranski planoti.

Druga utrjena črta je bila dovršena leta 1935 ter
obvladuje most Libradzki čez gorsko verigo med
Elbasanom in Korico in je edini prehod iz Albani-
je na Grško.

Druga naloga maršala Badoglia je določiti, kje
naj zgradi vojašnice za 80,000 vojakov, ki bodo
stalno v Albaniji.

Albanija ima sedaj samo 40,000 vojakov, kate-
re preživlja Italija. V Albaniji je mogoče dobiti
samo kruh in tobak.

Slednjič pa bo moral maršal Badoglio premeniti
5 civilnih letališč v vojaška letališča. Odločil bo tu-
di, kje bodo zgrajena nova vojaška letališča.

ISTANBUL, Turčija, 20. junija. — Pregnani kralj
Zog in kraljica Geraldina se bosta 28. junija odpel-
jala v Pirej na Grškem, od tam pa v Marseilles v
Franciji.

Kje se bo kraljeva dvojica za stalno nastanila, ni
znano, toda najbrže v Angliji, kajti pred nekaj dne-
vi je bilo poročano, da je Zog prosil angleško vlado
za dovoljenje, da se sme nastaniti v Angliji.

Zog je pobegnil iz Albanije Veliki petek, ko je
italijanska armada vpadla v deželo. Nekaj dni za

Japonska naj pokaže svoje namene

ANGLEŠKA ZAHTEVA OD JAPONSKE, DA POJASNI SVOJE NAMERE. — VLADA SE NI NIČESAR UKRENILA PROTI JAPONSKI

LONDON, Anglija, 20. junija. — Vnanji mini-
ster lord Halifax je poklical v svoj urad japonskega
poslanika Mamoru Šigemica in ga je vprašal, ako
je japonska vlada pripravljena pogajati se za po-
ravnavo spora v Tiencinu, ali pa hoče dovoliti svo-
jim vojaškim poveljnikom, da delajo, kar se jim
poljubi, kajti japonski poveljnik v severni Kitajski
je podal zelo bojovito izjavo ter naravnost zahte-
val, da Anglija prizna japonsko nadoblast nad ce-
lo severno Kitajsko in ravno tako nad tujimi nase-
linami.

TIENCIN, Kitajsko, 20. ju-
nija. — Angleške in francoske
koncesije v Tiencinu sedaj ob-
krožuje žica s tisoč volti elek-
trike. Kdorkoli bi se skušal
prebiti skozi japonsko stražo,
ga bo elektrika gotovo ubila.

Japonci, ki so v sredo postavi-
li blokado nad angleškimi in
francoskimi koncesijami, so po-
noči razpeljali okoli njih elek-
trično žico.

To postopanje je v popolnem
nasprotju z izjavo japonskega
vnanjega urada, ki je izrazil
npanje, da bo poravnal spor v
Tiencinu.

Mnogo je govoric, ki pa niso
bile potrjene, da je bilo na me-
ji med koncesijami ustreljenih
ali pa prebodenih z bajoneti
več Kitajcev, ki so prodajali
živež. Električna žica je bila
razprežena v prvi vrsti zaradi
Kitajcev, ki vtihoaplajo živež
v koncesije.

Žene in otroci angleških dr-
žavljanov so odpotovali v Čin-
vantau in Pejtajho, višje proti
severu, kjer so morskala kopali
šča, da bo tem več živeža in vo-
de za one, ki bodo ostali v me-
stu. Vsako leto ob tem času od-
hajajo ljudje iz Tiencina v ko-
pališča, toda letos jih je zadr-
žala blokada.

V Tiencin je prišlo nekaj sve-
žega živeža, toda ne dovolj; tu-
di vode bo pričelo primanjko-
vati.

Spor med Japonci in Angle-
ži se je pričel, ko so Japonci
zahtevali, da jim Angleži izro-
če štiri kitajske teroriste. An-
gleži so zahtevo odklonili ter
predlagali, da naj preiskava
dožene, ako je japonska obdol-
žitev utemeljena.

Iz tega je nastal še večji spor,
ko so Japonci zahtevali, da An-
glija "sodeluje z novim redom
v Aziji," namreč proti marša-
lu Čankajšeku.

Nek japonski častnik je re-
kel, da so angleške koncesije
samo podružnica Čankajškove
vlade" ter je pozval vse dr-
žave, da se ne pridružijo repre-
salijam, za katere bi se odloči-
la angleška vlada.

Japonski častnik je tudi re-
kel, da skuša Anglija pridobi-
ti na svojo stran Združene dr-

njim je pobegnili tudi kraljica Geraldina s svojim,
le nekaj dni starim sinom.
Za tri mesece sta najela neko vilo v Versaillesu.

JAPONCI SE UMIKAJO

ČUNKING, Kitajsko, 20. ju-
nija. — Kitajsko vojaško po-
veljstvo naznanja, da se Ja-
ponci umikajo s Čungtiaa go-
rovja v jugozapadnem Šansi-
ju, kamor so pred kratkim pro-
drli. Kitajci pravijo, da so i-
meli Japonci do 7000 izgub.

Japonci se umikajo proti
Vensiju, Jungčengju, Hjahsije-
nu in drugim krajem in so jim
Kitajci vedno za petami. Ki-
tajci pa tudi priznavajo, da so
imeli prejšnji teden v bojih pri
Čungtiau težke izgube. Samo v
eni bitki je bil potolčen ves
polk s svojim poveljnikom.

Kitajski aeroplani so bom-
bardirali Japonce pri Nančan-
gu in Kantonu.

VOJTA BENEŠ BO ŠEL V ANGLIJO

VARŠAVA, Poljska, 19. ju-
nija. — 300 Čehov, katere vo-
di senator Vojta Beneš, brat
zadnjega češkoslovaškega pre-
sednika dr. Edvarda Beneša,
se je iz Glinije odpeljalo v
Anglijo in Francijo.

Beneš in nekaj drugih be-
guncov se bo izkrcalo v Dover-
ju v Angliji, 160 častnikov in
vojakov pa bo stopilo na suho
v Boulogne in bodo stopili v
češko legijo, ki jo organizuje-
je v Franciji.

KITAJSKA POBIJA KOLERO

ČUNKING, Kitajsko, 20. ju-
nija. — Ameriški pomožni od-
bor je dovolil 14,000 juanov
(kitajski denar) kitaj. zdrav-
savenim oblastim za pobija-
nje kolere, ki se širi po Čunkin-
gu.

Četudi se je doba kolere šele
pričela, vendar je v Čunkingu
in okolici že zbolelo 200 ljudi
Bolezen se je tembolj razširila,
ker je pribežalo v mesto mno-
go beguncev.

MUSSOLINI SI OGLEDUJE POPLAVE

Mussolini si je iz aeropla-
na ogledal poplavljen
kraje. — Velike škode
ni mogoče popraviti.

RIM, Italija, 20. junija. —
Mussolini obiskuje z aeropla-
nom poplavljen kraj v se-
verni in osrednji Italiji in je
tudi izpolnil svojo obljubo pre-
jšnjega meseca, da obišče Cre-
mono.

Tri dni si je ogledoval po-
plavljene kraje v Romagnu ter
se je prepričal, kako veliko ško-
do so naredili voda in gorski
plazovi.

Skode, katero so povzročile
poplave zlasti okoli Bologne,
ni mogoče popraviti, zlasti kar
zadane pšenice in drugo žito,
toda vreme se je zopet izbolj-
šalo, kar bo pomagalo kasnej-
šim poljskim pridelkom.

Iz Bologne je Mussolini od-
letel v Piacenco, od tam pa v
avtomobilom v Cremono, kjer
je slikarska razstava pod po-
kroviteljstvom bivšega gene-
ralnega tajnika fašist. stranke
in sedanjega člana najvišjega
fašističnega sveta Robert Fa-
rinaccijske. Slike pa niso nič kaj
posebno dobre, kajti prve na-
grade ni dobil noben slikar.

Mussolini navadno sam vodi
svoj aeroplan s tremi motorji
in Italijani so ponosni, da nji-
hov vodja leti po zraku in se
naglo pelje, kamor je treba.

KONFERENCA KOLONIJAL- NIH MINISTROV

PARIZ, Francija, 20. ju-
nija. — Angleški kolonialni mi-
nister Malcolm MacDonald je s
francoskim kolonialnim mini-
strom Georgem Mandelom raz-
pravljala o položaju na Daljnem
istoku in o drugih kolonialnih
vprašanjih.

MacDonald, ki je bil na potu
v Ženevo, se je najbrže na že-
ljo ministrskega predsednika
Chamberlaina vstavil v Parizu,
da razpravlja s francoskim ko-
lonialnim ministrom o položaju.

IZBRUH OGENJENIKA NA JAVI

AMSTERDAM, Holandska,
20. junija. — Ognjenik Kara-
katao na Javi je pričel bruhati
in meče lavo 30,000 čevljev
visoko. Prebivalstvo je pri-
pravljeno na beg.

Karakatao je po 200 letih zo-
pet pričel delovati leta 1883.
Tedaj je v lavi, ali pa v mor-
skih valovih, ki so sledili iz-
bruhu, poginilo 36,000 ljudi.

Nenadni izbruh ognjenika pa
tolikih letih je bilo slišati na
razdaljo 3000 milj in zračni va-
lovi so šli okoli sveta sedem-
krat.

Prvotni majhni otek istega

NOVE LAŠKE BOJNE LADJE

Enajst rušilcev je dobila
italijanska vojna mor-
narica. — Križarjenje
italijanskih bojnih ladij
je obrnjeno proti An-
gliji.

RIM, Italija, 19. junija. —
V Leghornu je bilo italijanski
vojni mornarici dodanih 11 ru-
šilcev in ena podmornica. Ne-
davno so bile ladje spravljene,
opremljene in razglašene za
sposobne. Kakor vse zadnje
čase, so tudi te ladje odgovor-
ne "demokratske obkroževa-
vanje."

"Dopovedati jim hočemo, da
avtoritarne države ne bodo ni-
kdar pustile, da bi bile vjete v
kako propagandno, gospodar-
sko ali vojaško mrežo," piše
"Leghorn Telegram." Dopa-
vedati jim hočemo, da bomo
Italijani in Nemci zanjko, ako
bi kdaj bila raztegnjena okoli
teh dveh dežel naglo prereza-
li."

Juntri bo prvi škadron bojnih
ladij odplul v španske vode
na 15-dnevno križarjenje pod
poveljstvom admirala Riccar-
dija. V tem brodogradu boste
dve oklopnici, 10 križark, 20
rušilcev, nekaj podmornic in
več pomožnih ladij s 1000 čast-
niki in 20,000 mornarji.

Drugi škadron, h kateremu
spada 11 novih rušilcev, pa bo
v kratkem odplul na orient.

List "Regime Fascista" z
ozinom na Anglijo piše:

"Italija, z abesinsko vojno
in svojim bojem proti sankci-
jam, je bila skala, ob kateri se
je pričel razbijati angleški pre-
stič."

"London ne more pričaka-
vati pomoči od Združenih dr-
žav, ki imajo le malo interesa
na Kitajskem, pa imajo veli-
kanski interes na Japonskem;
niti od Rusije, ki išče angleško
pomoč, da obdrži svoje obmo-
rske province, niti od Francije,
ki ji svetuje, da mesto Azije
straži Evropa."

ARETACIJA NACIJEV V BUDIMPEŠTI

BUDIMPEŠTA, Madžarska,
19. junija. — Ker pri pogre-
bu nekega nacijskega vseuč-
šnika na policijsko zahtevo ni
hotelo odstraniti 150 madžar-
skih nacijskih svojih znakov, jih
je bilo aretiranih 28. Policija
pravi, da ima ukaz, da nasto-
pi proti vsakemu, ki bi nosil
zeleno nacijsko uniformo.

Koloman Hubay, voditelj
največje madžarske nacijske
skupine, je obiskal koncentra-
cijsko taborišče v Nagykaniz-
si, kjer je 100 nacijskih pričelo
gladovno stavko.

Imena je po izbruhu izginil pod
morsko gladino, toda prikaza-
li so se novi otoki.

ČEŠKI VODITELJ SE JE USMRTEL

Bivši minister Johanis se
je obesil. — Kot socija-
list bi moral priti pred
sodišče.

PRAGA, Češka, 20. junija.
— Vaelav Johanis, ki je bil star
67 let in je bil socijalno demo-
kratski senator in minister, so
je obesil. Izvedel je namreč, da
bo z mnogimi drugimi socijal-
nimi demokrati morč priti
pred sodišče.

Mednarodna juridična dru-
žba v Parizu je poslala pred-
sedniku češke - moravskega
protektorata Emilu Hachi pro-
šnjo, da posreduje v slučaju
češkega odvetnika Ivana Se-
kanine, katerega je nemška taj-
na policija aretirala 16. marca
in se nahaja sedaj v Berlinu,
kjer čaka, da ga bo sodilo ljud-
sko sodišče zaradi njegovega
delovanja proti Nemčiji. Pre-
šnjo je podpisalo več česko-
skih poslancev.

PRAGA, Češka, 20. junija.
— Češki fašisti so imeli veli-
ko zborovanje na Mestnem tr-
gu. Ko so po zborovanju odpe-
li protizidovsko pesem, so šli
od ene židovske trgovine do
druge ter so na vrata nabili
napis "židovska trgovina".

Policija je aretirala več fa-
šistov, toda jih je pozneje iz-
pustila.

STOJADINOVIČ IZKLJUČEN IZ STRANKE

BEOGRAD, Jugoslavija, 20.
junija. — Izvrševalni odbor
vladne stranke je sklenil, da iz-
ključi iz stranke bivšega pre-
sednika vlade dr. Milana Sto-
jadinoviča in 19 drugih nardi-
nih poslancev. Odbor je skle-
nil, da so Stojadinovič in nardi-
ni poslanci, ker so kritizirali
pogajanje vlade s Hrvati, krši-
li disciplino stranke in delova-
li proti strankinemu programu.

RAZGLEDNICE Newyorške SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO-
CIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE
50c
(Poština plačana).

Vsoto lahko pošljete v znakah
po 2. cestoma po 3. ceste.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Bakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado	\$8.00
Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.50
Za šest let	\$1.50
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 5-1243

MLADI JUGOSLOVANSKI KRALJ

Kralj Peter II. gleda vojaško parado v Beogradu. Poleg njega stoji kraljevi namestnik knez Pavle.

Obrat v WPA zaposlenosti

Vzlic temu, da mnogi ljudje druge mislijo, resnica je, da WPA delavci hitro prehajajo iz WPA v privatne industrije. Nekateri se vračajo nazaj v WPA po sezonski zaposlenosti, ali obrat delavcev je mnogo večji kot se splošno domneva. Izvedena je bila preiskava, da se dožene, koliko traja WPA zaposlenost, in prethodno poročilo, ravno izdano od upravitelja Works Progress Administration, Col. F. C. Harrington, razodeva to dejstvo.

Več, kot dve tretjini delavcev, ki so sedaj zaposleni, prišli so na WPA od jeseni 1. 1937 naprej. Le 16.7 odstotkov delavcev je bilo zaposlenih neprenehoma za dobo treh let — in ti spadajo ponajveč med starejše starostne skupine delavcev, ki jih je privatna industrija za vedno izločila. Četrtna (26.6 odst.) delavcev dela na WPA neprenehoma za dve leti ali več in 30 odst. je bilo zaposlenih za 18 mesecev ali več. Te podatke prikazuje Col. Harringtonovo poročilo.

Ti podatki dokazujejo, da ni prav nič res, da bi religiozni delavci napravljali karjere iz svoje WPA zaposlenosti, marveč da se v neprestanem toku vračajo nazaj k zaslužkom pri privatnih industrijah, čim se jim ponudi taka služba. Očitajo pri WPA povprečno 12 mesecev in pol.

Poročilo nadalje prikazuje, da povprečna starost WPA delavca je 39 let in 6 mesecev. Potemtakem on je ravno na meji skupine, ki je čez 40 let stara, katera — kakor se splošno priznava — ima manj priložnosti najti zopetno zaposlenost.

Omenjujot predhodne izide te študije, Col. Harrington pravi: "To poročilo, ki prikazuje, da so delavci bili na WPA programu za povprečno nepretrgano dobo od komaj več kot enega leta in da 70 odst. delavcev je prišlo na WPA po depresiji, ki je zadela v jeseni leta 1937, potrjuje izide drugih poročil, ki prikazujejo visoko razmerje obrata zaposlenosti na WPA projektih. To zopet naznanja dejstvo, da WPA v glavnem preskrbuje z začasnim delom in zaslužkom nezaposlene delavce tekom dob njihove stiske vmes med redno zaposlitvijo."

AKO NAMERA VATE OBISKATI

SVETOVNO RAZSTAVO

boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO

BREZPLAČNO

AKO NARODITE

Slovensko-

Amerikanski

Koledar

ZA 1939

Cena Koledarja je:

50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

(Lahko pošljite vso poštne znamke po 2 oziroma po 3 cente)

rice Veberjeve. Vlomilec so odnesli okrog 50 m platna, razno perilo in obleko v skupni vrednosti 2500 din.

SAMOMOR

Manija samomorov na tratinah je zahtevala novo žrtve. Pod popoldanski brzovlak, ki prihaja v Maribor, se je vrigel 32-letni raznašalec pečiva Ivan Oman, nedaleč od tvornice "Tekste" na Tezmem. Njegovo truplo je kolesje preskalo na dvoje. Ivan Oman je bil v službi pri peku Schobru na trgu Kralja Petra. V zadnjem času je dolgoval svojemu gospodarju okoli 3000 din za prodano pečivo. Razen tega se je zelo vdajal alkoholu in je svoji materi dejal, da je sit življenja in da pojde pod vlak. Svojo napoved je tudi uresničil.

ŽIVALI IMAJO BESEDO.

— Ne bodi zviti kakor človek, — je zalajal lisjak na svojega mladiča.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 140
\$ 4.50	Din. 280
\$ 6.60	Din. 360
\$10.25	Din. 500
\$20	Din. 1000
\$30	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir. 100
\$ 12	Lir. 200
\$ 29	Lir. 600
\$ 57	Lir. 1000
\$112.50	Lir. 2000
\$167	Lir. 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBAM GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot agoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Peter Zgaga

Kadarkoli zajtrkujem, kosim ali večerjam pri Plevnikovih, mi streže z jedjo in pijačo mlado, v Ameriki rojeno slovensko dekle.

Prvič sem jo videl pred tremi leti, in ona me je spoznala, kaj ko sem letos vstopil.

Tončka ji je ime, Zabukovec se piše, toda zadnje dneve je strašno nervozna. Drazijo jo z leve in desne, dražijo tako kot znajo dražiti le mlade neveste.

Tončka se bo namreč v soboto poročila. Vzela bo slovenskega fanta Žova Goršeta. Čeden par bosta, in kolikor sem mogel presoditi, se bosta rada imela. Želim jima zdravje, srečo in zadovoljstvo.

V Plevnikovi kuhinji imajo vedno zaposlenih po dvoje deklet. Tončko bodo pogrešali, kajti treba bo novo izučiti.

Značilno je, da se nobena ni zapustila službe iz drugega vzroka kot če se je poročila.

To je najboljša referenca za dekleta, poleg tega pa tudi za gospodarja in gospodinjjo, ki sta znana kot srčnodober človek. Natančna sta sicer, obenem pa popastljiva, in kdor ne more pri Plevnikovih služiti, bo zmanj iskal slične službe drugod.

Davi sva se po oficijelnem delu programa skoro dve uri pogovarjala z dr. Skurjem, slovenskim zdravnikom, ki uživa med Slovenci, pa tudi tujerodci velik vpliv in sloves.

Dasi ni nikdar videl znotraj slovenske šole — po rodu je namreč beneški Slovenec — je v prvi vrsti seveda Amerikane, v drugi pa navdušen narodnjak.

Mož je po postavi sličen svojemu pokojnemu bratu Rev. Skurju, ki ga bosta imela slovenski Collinwood in Pittsburgh do konca v najlepšem spominu.

Sličen mu pa mu ni samo po postavi oziroma znanosti, pač pa tudi po dobroti duše in ljudomilosti, o čemer vedo dosti povedati množice njegovih bivših in sedanjih pacientov.

Iz Clevelanda imam še dosti sporočil, kajti četudi skoro nikamor ne grem, mi ljudje na uho prinesejo.

Prijatelj John Breskvar je živa Clevelandska kronika. Nad trideset let je že tukaj ter je v tem času marsikaj videl, slišal in doživel.

Vsaka druga njegova beseda je šala, vsaka tretja pa poglobljena zbadljivka, ki sicer nekoliko zavsejane, toda nikdar ne rani.

Poznajo ga vsi in sicer v dobrem pomenu besede, in kamor pride, je dobrodošel.

Čitatelji te kolone bodo z mojim posredovanjem zvedeli od njega skoro neverjetne zanimivosti o starih slovenskih originalih, predvsem pa o "profesorju" Zimi, čigar "Zarovnjam" se je pred tridesetimi leti čudil ves slovenski Cleveland.

Toda originali izumirajo. Nov rod stopa na površje, ki ima o življenju precej drugačne pojme kot jih imamo mi.

Če ima novi rod prav ali če imamo prav mi, ne kaže na tem mestu doganjati.

In taka debata bi tudi ne bila nikdar končana.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporni organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 46. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 N. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.450.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članice v odrasli in mladinskih oddelkih.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUTEV 186

SKUPNIH PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 46. LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7.000.000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo stvarno članice in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$200; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment: primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko urejajo prinašajočo jima rezervno plačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materijalni vstop. Če se nisi član ali članica te močnejše in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moral(a) biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjeroli se nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSIP ZALAR, 508 N. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POŠTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA":

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

J. JENKO:

KO SE NAM JE BLIŽALA ŽELEZNICA

Bliza se železna cesta — se. Ljubca veselini. Iz Ljubljane v druga mesta kakor pticek poletim.

Prešeren.

Letos v septembru obhajamo devetdesetletnico, odkar je dobila naša Ljubljana železniško zvezo z ostalim svetom. Ne morda iz ljubezni do Slovencev je gradila država to železniško progo. Temveč so jo prisilile k temu gospodarski interesi, predvsem za velik napredek tega prvega prometnega sredstva v sosedni Nemčiji. Obstojala je nevarnost, da se usmeri vsa trgovina, uvoz in izvoz iz slovenskih pokrajin, to je iz Češke, Moravske, Poljske kakor tudi iz vzhodno in južno ležečih trgovskih središč proti lukam Severnega morja, zato je izdala avstro-ogrsko monarhija že v letu 1836 zakon, po katerem je bila odredjena zveza nekdanje prestolnice Trstom preko bivše Štajerske in Kranjske do Jadranskega morja.

Veliko truda, prekanja in intervencij je bilo treba, preden je bila končno veljavno določena definitivna trasa. Takrat je bila železniška tehnika še v povojih ter je bilo v prvem severnem delu proge Dunaj — Glognitz — Murzu — Schlagen — Madžarom lahko napovedati vodo na svoj mlin s tem, da se jim je skoraj posrečilo zgraditi oložitve čini- telje za zgradbo najtežjega dela proge preko zapadne Ovske — namesto preko grehena. Sem meringa. Toda vpliv odloč- vanja svojega poklica. Okoliča- ni in bližnji posestniki okoli železniške proge so znali ceniti visoko vrednost napredujočega prometnega sredstva ter niso preklinjali hlapov, če so se oruču splašili konji ter zbe- žali po polju, sam pa poljubljaj mater zemljo ter dvigal pre- strašen noge in roke proti ne- bu. kakor nam priča Serland v svoji sliki, ki so jo priobčile tedanje "Novice."

Dela proge Murzu-Schlagen-Gradeec, ki je začel obratovati že 21. oktobra 1844, se je pri- ključila 2. junija 1846 proga Gradeec-Celje, ki je na sedan- jem teritoriju Jugoslavije pr- va zgrajena proga na jugoslo- vanskem ozemlju. Takoj na- slednje leto se je pričela gra- diti tudi proga Celje-Ljub- ljana. Toda ta del je bil te- danji tehniki že skoraj trd oreh ter sta obstojale dve ne- varnosti: Celje-Zidani most — Ljubljana in Celje-Tuhinja dolina — Kamnik v smeri proti Ljubljani. Ta varianta je do- ločala gradbo železnice tako, da bi pustila slovensko pre- stolnico ob strani ter bi tekla vzdolž brega Save proti Med- vodam in dalje skozi Poljan- sko dolino proti morju. Toda se pred definitivno odločitvi-

jo za ta projekt je bilo skle- ajeno, da se zgradi proga ob Savinji in Savi do Ljubljane. Pridobitni krogi železnega me- sta bivše Kranjske, te kraljeve veselja, matere vseh slavnosti in botrice prešernih ur, kakor imenuje naš Cankar Ljubljano, so vedeli ceniti bližino železne ceste. Meščani in trgovci so podpisali obligacijo v znesku enega milijona goldinarjev, sa- mo da steče proga v neposred- njem pomeriju mesta. Njihov- va požrtvovalnost in trud sta rodila uspeh. Ker pa je drža- va financirala vse gradbene stroške sama, so bili zaškrblje- ni meščani oproščeni te velike žrtve.

16. septembra 1849 je bila predana proga Celje-Ljubljana javnemu prometu. Ob 5. popoldne je privrskal prvi vlak v okrašeno Ljubljano. Tu- di potoma je narod pozdravljaj visoke goste ter se veselil tega dogodka. Najbolj svečano so pričakovali vlak v Zidanem mostu. Zagorje je bilo praz- nično odeto in veselo razpolo- ženo, v Zalogu so navdušeno pozdravljali okrašene stroje. Ljubljana in "Triglav", mo- gočni slavoloki s pirimernimi napisi. Tedanji rod se je že otresel predsodkov, da povzo- ča vožnja po železni cesti raz- ne neozdravljive bolezni, da postanejo otroci že pri pogledu na drveči vlak vročeni, kakor so prerokovali zdravniki. Tem pa so pomagali s pričašanjem takih govoric razni obrtniki, ki so spoznali in občutili po- mankanje dohodkov v izvrše- vanju svojega poklica. Okoliča- ni in bližnji posestniki okoli železniške proge so znali ceniti visoko vrednost napredujočega prometnega sredstva ter niso preklinjali hlapov, če so se oruču splašili konji ter zbe- žali po polju, sam pa poljubljaj mater zemljo ter dvigal pre- strašen noge in roke proti ne- bu. kakor nam priča Serland v svoji sliki, ki so jo priobčile tedanje "Novice."

Med gmenjem topov in zvonenjem zvonov se je pričelo v Ljubljani veselo slavlje in praznično razpoloženje ogrom- ne množice, ki je čakala v go- steim špalirju sprevod posvet- ne in duhovne gospode. Bila je nedelja in narod se je zbral od blizu in daleč da prisostvu- je velikim svečanostim. Poro- čila trdijo, da ni bilo v Ljub- ljani zbranega še nikoli toliko ljudstva. Današnja Masaryko- va in Tyršova ulica je valovala v veselju in narodnem navdu-

senju. Posebno svečan je bil sprejem na Ajdovščini. Godba je neprestano udarjala poskoč- ne koračnice po ulicah, kjer se je premikal sprevod tja do Kongresnega trga. Ob prvem miraku so zažarele po ljubljanskih ulicah neštevilne lučice ter je odjeknila navdušeno slo- venska pesem. Z zadovolj- stvom in ponosom ugotavlja "Slovenija" da so vihrale sko- raj povsod le slovenske zastave in da so pričali mnogi na- pisi le v domačem jeziku na- rodno zavednost.

Slavlje je minilo tuji so se vrnili v svoje domove. Ljub- ljana je oživela. Posebno pe- stro in živo je bilo življenje okoli kolodvora. Kajti vse bla- go, ki so ga prevažali doslej po prašnih in blatnih cestah bahati vozniki iz Trsta proti notranjosti države in narobe, je ostalo v Ljubljani, odkoder je odšlo odnosno prišlo do sem z vlaki. Izginila je idila in pestra slika prevoznikov na ce- sarski cesti, nehali so pokati biči. Stisnjena skladišča, tir- ne naprave ljubljanskega ko- lodvora ter pomanjkanje žele- zniških prevoznih sredstev je zadrževalo odpravo blaga. Nepregledna vrsta cestnih voz- zil je oblegala prostor pred ko- lodvorom. Iz tedanjih poročil preračunamo, da so čakali vozniki tudi po cel teden na prevzem pošiljk za prevoz po železnici. Takrat so vozili dnevno le trije pari vlakov, a od teh sta prevažala tovarno robno samo en mešan in en to- varni vlak. Zato se ne smemo čuditi tolikemu zaostanku.

Konec železniških tirov je bil na prehodu današnje Tyr- ševe ulice. Treba je bilo mi- sliti na nadaljevanje proge proti Trstu. Ljubljanskim me- ščanom ni bilo dovolj trasa dveh tirov skozi Tivoli. Ugo- varjala je mestna občina, da preseka železniška proga spre- hajališče v Tivoliju, da vodi preko svetlih rondojev in zahteva delno posekanje Lat- turmanovega drevoreda. Za- takrat naj bi se zgradila pro- ga v trasi sedanje gorenjske železnice in prešla v sedan- jo obstoječo smer nekje nad Vičem. Podatkišek dvotirne proge pre- ko Krasa je bil definitivno za- snovan.

Končno je padla definitivna odločitev železne poti od Ljub- ljane do Trsta med trasama v smeri Idrije v dolino Soče ter preko Postojne in Divače v pr- vih dneh oktobra leta 1849. Prednost zadnje imenovane trase je bila doba gradbe in stroški.

Gradbeno dobo za prvo traso so izračunali na 6 let, za drugo pa le samo polovico prve. To- da bodočnost je pokazala, da je bila kalkulacija površna in slaba. Kritika poznejših let in nasprotnikov obstoječe proge trdi, da je zahtevala kraška proga skoraj dvojne izdatke, gradbena doba pa je bila tudi prekoračena za več kakor še enkrat ter je dobila Ljubljana zvezo z Jadranskim morjem in ostalimi kontinenti po morskem poti šele 28. julija 1857, ko je bila dvotirna proga predana v javno uporabo in korist.

Gradbeno dobo za prvo traso so izračunali na 6 let, za drugo pa le samo polovico prve. To- da bodočnost je pokazala, da je bila kalkulacija površna in slaba. Kritika poznejših let in nasprotnikov obstoječe proge trdi, da je zahtevala kraška proga skoraj dvojne izdatke, gradbena doba pa je bila tudi prekoračena za več kakor še enkrat ter je dobila Ljubljana zvezo z Jadranskim morjem in ostalimi kontinenti po morskem poti šele 28. julija 1857, ko je bila dvotirna proga predana v javno uporabo in korist.

POSESTVO NA PRODAJ

Doljna Briga pri Kočevju Polovica grunta, lepe njive, košenice in gozdovi v starem kraju. Lahko se hrani sedem glav živine na posestvu. Cena samo \$775.—. Nadaljna poja- nila daje: FRANK VERTIN, Box 357, BANFF, ALTA., CANADA. (2x)

Andrejančev Tone

Mladostni spomini najstarejšega fanta v Poljanski dolini.

Nadaljevanje

PIŠE JOHN BATICH

Vsakih sedem let Poljanska fara roma na Blejsko jezero, seveda tudi jaz z njimi. Nekoč mi je župnik Ramovš dal nekaj sveč, da sem jih nesel kot dar Materi Božji na otoku. V za- kristiji, kjer sem sveče oddal, me je vprašal mežnar, če sem tudi jaz za mežnarja v Polja- nah, nakar sem mu pritrdil.

"Tako, bodite tako dobri in pomagajte te le gospode za "maševanje napraviti." me poprosi mežnar. Meni ni kazalo sedaj zanikavati, da nisem me- žnar. Mož bo dejal, da lažem, in morda se nas vse imel za laž- nike. Pripravil sem si in se lo- til dela, ki ga nisem razumel, pri tem sem gledal mežnarja, kako je on gospoda napravljaj. Nataknil sem gospodu srajco, plašč in pri tem v strahu gle- dal na mežnarja, kako je delal on. Šlo je. Bal sem se pa, da jo bom polomil, in bojo dejali, da kakšnega mežnarja imajo v Poljanah, ki še svojega posla ne razume.

V cerkvi na otoku, sem pote- gnul za romarski zvonec, o ka- terem pravijo, da je vsak vsli- šan na želje, ki jih ima v mi- slih tedaj ko vleče za zvon. Večer smo prebili na jezeru s tem, da smo se sem in tja v čol- nih vozili, in tudi več ali manj molili.

Tako mi je Tone pripovedo- val o njegovih božjih potih, in kot je pripovedoval, je tudi pri tem vse kote obrnil. Saj pravi, — Bil sem povsod in tu, in daleč naokrog ga ni farovža, da bi jaz ne bil v njem. Na vi- pavskem, tolminkem, in po go- renjskem, povsod so me gospo- dje poznali. Seznanli smo se pri Ramovš v Poljanah in pri Anžonovu, kjer so tudi nava- dno obstajali, na potu skoz do- lino. —

"No, Tone, zdaj ko si mi že toliko povedal," sem dejal, "nabašiva fajfe in malo poka- diva," posebno, ko sem videl kako vtika svoje dolge prste v njegovo prazno pipo, in sega v žep za tobakom. Pomolim mu mojega, nabaše, in potem tudi jaz. Prižgeva in potegneva. Vkratkem sva tako zakadila, da sva komaj eden drugega vi- dela. Ko se malo odahneva, ga vprašam, koliko se še on spo- minja rudarjev, ki so kopali rudo pri Toplici, in tudi včasih dol do Anžonove prišli.

"Ja, tega se pa še dobro spominjam, saj sem tedaj že bil velik, ko so prenehali z de- lom, ko je podjetje, ki je obra- tovalo rudnik "na ule", to je kjer je bila kranjsko-primor- ska meja.

"Pri Toplici je pa bila "šmei- ca", kjer so rudo topili. Tu je bil tudi urad ali pisarna po- djetja. Stanovanja uradnikov in rudarjev, hlevi za konje in magacini, kjer so imeli sprav- ljene rudniške potrebščine. Tu so spravljali tudi blago, kar se ga natopili, pa naj je že bilo to srebro ali baker. Nekateri so dejali, da kopljejo bakreno rudo, drugi pa srebrno. Kaj so kopali, je pa najboljšje vedelo podjetje samo.

"Zaposljenim je bilo do sto rudarjev, če ne več. Bili so iz raznih rudarskih krajev, toda Slovenci, uradniki so pa bili Nemci, kar je tudi bilo vod- stvo. Zdravniki so bili Čehi, katerih se je še ljudstvo poslu- ževalo, in še potem ko so se v Idrijo preselili, so šli za nji- mi, če je komu kaj falilo. Rud- nik je obratoval kakih 10 let (1867-78) in je bil že poprej večkrat opuščen. Opustili bi ga tudi tedaj ne bili, če bi bila skozi dolino železnica, ali vsaj

avtotruki, kot so danes. Tako so pa morali vse s konji po sla- bi cesti zvoziti, kar je gotovo precejšnjo težo imelo.

"Ko bi rudnik še danes obra- toval, bile bi Hotavlje mesto, ker že tedaj se je Hotavljem precej poznalo, da so se bili opomogli. Saj deležni so bili vseh koristi od rudnika, ker so bili v bližini. Prodajali so vse kar je rudnik potreboval in kar so potrebovali rudarji."

"Kaj pa rudarji, so kaj za- šli drugam po dolini? Ali so se le rudnika in bližine drža- li," sem vprašal Toneta.

"Ja, ti so se pa večinoma le bližine držali. Tako tisti z družinami kot samci. Bili so večinoma tuji in tako tudi ni- so iskali stikov z nikomer več, kot je bilo potrebno.

"Imeli so gostilno v bližini, kjer so rekli pri Starman, tam so se večinoma shajali. Prišli so pa seveda na Hotavlje. Ka- dar so ga pa malo imeli, kar je bilo le ob nedeljah ali pla- čilnih dnevih, so pa zašli tudi v Srednjovas, kjer so pri An- žonovu imeli nekaj znanja, ker jim je "lifrall" slinilo. Tam kadar so prišli so imeli svojo mizo, in se prezirljivo ozirali po drugih. Vendar naša dekleta so pa jim bila všeč. Pogosto sem jih slišal peti pesmi, ki so našim fantom bile dotlej ne- znane. Med katerimi sem eno dobro zapomnil:

Mi smo fantje rudarji,
Pod zemljo rudo kopljemo,
Se z lepim gvantom
gvantamo,
Da dekletom bolj dopademo.
Zapojemo: Glueck auf,
glueck auf!
Dekleta pa tud glih tako.
Se z lepim gvantom
gvantajo,
Da nam fantom bolj
dopadejo.
Zapojemo: "Glueck auf,
glueck auf."

"Pesem bi bila našim fantom všeč, ni pa bila za naše razme- re, ker niso bili rudarji in tudi z njimi niso nič skupnega ime- li.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

"Rudarji so si z svojo lepo plačo lahko privoščili lepe ob- leke in še kaj drugega. Zato so pa posebno hotaveljska in oko- liška dekleta gledala za njimi. Ni pa to trajalo dolgo.

"Podjetje je začelo propa- dati, ker imelo je več stroškov kot dobička, in ustavilo obrat ter prodalo vse, kar si je dalo prodati.

"Poslopja, šmeleco, orodje, konje in vozove. Vsakdo je la- hko kupil za mal denar kar je hotel. Šmeleco in poslopja se kar podrla in kamenje, opeko in strošne plošče zvozili na vse strani.

"Rudarji in uradniki, so se pa tudi razkropili po svetu, od koder so prišli.

"Na pustni dan (menda le- ta 1877) so še prišli v maška- rah dol po dolini, ko so ljudje rekli, da knapje gredo. In s tem je bil konec."

Tone pravi, da je že bil to- liko star tedaj, da je vozil ap- no, ki so ga vaški kmetje od rudnika pokupili. Marsikatera zidava iz onega časa v dolini, je iz kamenje ali opeke od rud- nika pri Toplici. Okoliški knie- tje, posebno Hotaveljci so bili s tem hudo udarjeni. Tolažili so se pa, da rudnik zopet od- pro, ko bo stekla železnica po dolini, kar se pa ni zgodilo in se najbrž nikdar ne bo.

Pred vojno so poskusili ne- kateri domačini, da bi pričeli kopati rudo in so v ta namen porabili precej denarja, da so iztrebili in na novo podprli rud- nik, toda ko je bilo to dovr- šeno, prišla je prepoved, da naj vse pri miru puste.

Prihodnjič bo Tone povedal nekaj o Idriji in tudi ko je bil na lovu.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUK

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:
Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:
Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:
Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi sen- ci" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spo- spomenik?

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golob- njaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:
Izseljenci. — Yuma šetar. — Na sledu. — Ne- varnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:
Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo slata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Konč- no. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Knjige Družbe sv. Mohorja ŠEST KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda
Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice POVEST—"IZUM"
Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave
Spisala MARIJA AHACIO
6. Ura češčenja

VSEH ŠEST KNJIG za \$1.35

Naročite pri:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

39

Hans pritisne njene roke na svoje prsi, kot bi moral potlačiti svojo strast in na nje pritisne svoje ustnice. Oči mu gore v njeno. Do siteda se napije njene krasne prikazni.

"Da, to se pravi, službeno vas še nisem hotel obiskati. Toda imel sem tako veliko, vroče hrepenenje, da vas zopet vidim. Že več dni sem taval po gozdu, skoro bolan vsled hrepenenja po vas. Obiskati vas ne morem; to vem, da ima vaš oče toliko žalostnega in britkega za seboj. Tako moj obisk ne bi bil na mestu. Toda vas sem moral zopet videti, od vas sem moral slišati, kako ste prenesli žalostno razočaranje, ki vas je kot sem vedel, čakalo."

Sentine oči se porose četudi je srečna, ko ga je zopet videla. In z vsó vero sprejme njegovo oprostitev.

"Da, gospod Dormeck, bilo je grenko razočaranje, ki sem ga doživela. Ravno, ko sem stopila v hišo, je bilo posestvo mojega očeta na dražbi prodano nekemu tujcu."

"Slišal sem o tem; o kaj takem naglo govore okrog. Jaz pa sem bil pri vas z vsem svojim pomilovanjem, s celim svojim skrbnim srcem, to veste. Ali si morete misliti, kako hudo mi je bilo, ko ste tako navdušeno govorili o svojem domu? Vedel pa sem, kako grozno boste razočarani."

Senta se sili k miru in se junaško smeje.

"Sedaj je že vse prestano. S svojim očetom morem saj ostati doma, četudi v skromnih razmerah. Jutri se bova že preselila v oskrbnikovo hišo, pa se tako bojim, da ne boste prišli v tako skromno hišico."

Hans še vedno tišči njene roke na svoje prsi.

"Oh, Senta, hiša, v kateri stanujete se mi bo zdela vedno kot grad. Toda verjemite mi, da je boljše, če ne pridem k vam. Vaš oče mora še prej pozabiti na vse, da je prišel v tako težaven položaj; meni bi se zdelo neuljudno, ako bi vas hotel sedaj obiskati."

"Zelo ste tankočutni, gospod Dormeck in moj oče bi se mogel v resnici sramovati, ko bi vas moral sprejeti v takem stanovanju. Toda sedaj sem dvojno vesela, da sem vas srečala, kajti drugače bi morala misliti, da me nočete več videti."

"Senta!"

Eno njeno roko za drugo pritiska na svoje ustnice, nato pa nadaljuje:

"Kaj tako nespametnega ne smete misliti. Stel sem ure, kdaj vas bom zopet videl. Sedaj pa sem tako srečen, da sem vas zopet enkrat srečal. Senta, ali si morete misliti, s kakimi občutki sem hrepenel po tem, da vas zopet vidim!"

Sentine sree mu nežno bije nasproti. Za njo so bile te strastne besede nove in očarljive. Njene nedolžne oči blaženo žare vanj in mu prikima in se ne more zatajiti.

"Gotovo se vam je dobro godilo, kot meni," pravi Senta tiho.

Hans pozabi na vse okoli sebe in jo hoče z rokami priviti k sebi, toda Senta se mu odmakne in ga prosi, da jo pusti. In pri tem je v njenem pogledu tako veliko zaupanje, da Hans zopet spozna, kako čista in nedolžna je.

S silo tlači svoj nemir, četudi je njena očarljiva nedolžnost še bolj podžigala njegovo strast. Tesno stisne zobe in se izogiblje njenim pogledom. Nato pa naglo in proseče pravi: "Obljubiti mi morate, Senta, da vas smem pogosto, zelo pogosto videti. Tukaj v gozdu se morava sestajati."

Senta je prenehalna in premalo iskušena, da bi v njegovi prošnji videla kaj, česar ne bi smela dovoliti. Ker se ni obiskal njenega očeta. Toda njena dekliska plahost ji zapoveduje, da mu ne obljubi brez vsakega pomisleka.

"Vedno bom vesela, kadar vas bom srečala."

Nejevoljno mu utripajo žile na obrazu.

"Oh, Senta, ali hočete v resnici samo slučajno prepustiti, ako se bova kdaj srečala?"

Senta ga zbegana pogleda.

"To morava pač prepustiti slučaju."

"Povejte mi saj, kateri čas greste navadno na izprehod."

Senta ga zaupno pogleda. Prav nič je ne svari pred njim. Ve, da jo ljubi, sama ga ljubi in to more imeti za posledico samo skupno življenje. Kaj drugega misliti ji je bilo nemogoče. In tako pravi tiho:

"Vedno grem ob tem času na izprehod."

Hans ji pokrije roko s poljubi.

"Hvala, iskrena hvala, da ste mi saj to povedali."

"Sedaj sem namenjena v vas," pravi Senta vsa zmedena.

"Toda prej smem še z vami malo govoriti? Prav rad bi vas sprenil, toda z menoj vas ne smete videti."

Reči bi moral: "Mene ne smete videti." Kajti to mu je bilo najvažnejše. Senta pa ima pri njegovih besedah takoj občutek, da že ni prav, ako je tukaj z njim sama. Kakor se je počutila srečno, da ga je srečala, vendar misli da mora ta sestanek prekiniti. Toda pod njegovimi prosečnimi pogledi tega ne more. Nekaj minut ne pomeni nič, saj sta se srečala le slučajno, saj od njene strani.

"Ali ste kdaj mislili na najino skupno potovanje, Senta?" jo vpraša nežno.

"O, da!"

"Ali ni bilo lepo?"

Senta samo prikima in vpre vanj pogled, ki mu izdaja njene občutke.

Hans vzdihne.

"Vedno sem mislil na to. Oh, Senta, zakaj ne smeva ostati skupaj?"

Senta se lahko strese in pri tem stresljaju Hansova strast zopet zagori.

"Tako pregrešnih misli ne smete imeti, gospod Dormeck."

Hans pa pritisne ustnice na njeno roko.

"Pregrešne misli! Oh, Senta, imam še bolj pregrešne misli, kadar vas pogledam, ali pa mislim na vas. Toda, žal, da se moje želje ne bodo tako lahko izpolnile, kot si želim."

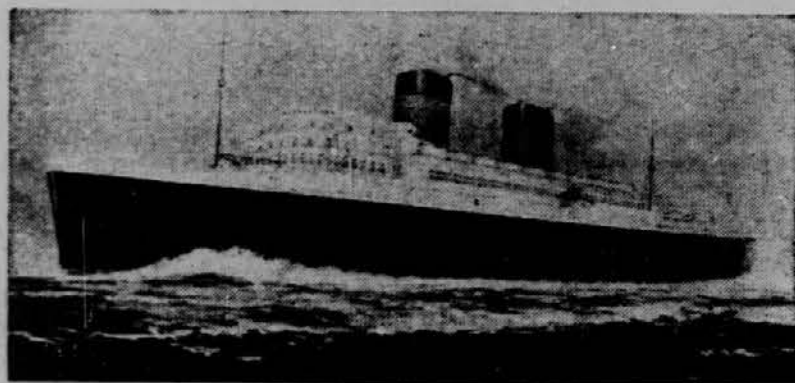
Senta se prične bati in si želi proč od njega. Tedaj pa se Hans ožunači.

"Povejte mi, kako ste si uredili svoje življenje, Senta. Moram saj vedeti, kam in kako morejo moje misli, moje hrepenenja prihajati k vam."

(Nadaljevanje prihodnj.)

MAURETANIA CUNARD WHITE STAR PROGE BO TUKAJ 23. JUNJA

Odpluje iz Liverpoola 17. junija.

"Mauretania"

Po zatrdilu Cunardovih uradnikov je v tretjem razredu, mnogo novih naprav.

17. junija je nov parnik Cunard proge nastopil deviško pot proti zapadu v New York. Nova Mauretania, ki nosi ime slavnega parnika, bo po zatrdilu Cunardovih uradnikov obdržala tradicijo gladke, nagle vožnje in uljudne, učinkovite postrežbe, kar je vse podedovala po svoji prednici.

Posebno pa to velja glede uredb, katere bodo našli potniki v tretjem razredu.

Tretji razred, kakor naznana Cunard White Star družba, bo nudil nekaj novega v transatlantskem prometu. Izvanredno izboljšanje bo športna dvorana, pokrit krov in kavar

varna na verandi na najvišjem krovu, spredaj tik športne dvorane prvega razreda.

Novi prostor tretjega razreda se nahaja med dvema velikanskima dimnikoma in popolnoma obkoljuje prednji dimnik. Tudi na tem krovu je pokrit prostor in verandna kavar

na potnike tretjega razreda.

To je značilna prenovitev za ljudi, ki potujejo v tretjem razredu.

Navadno je športni prostor tretjega razreda v trebuhu ali pa na zadnjem koncu parnika. Na novi Mauretani pa je za to odločen najboljši prostor na najvišjem krovu.

DROBNO GOSPODINSTVO.

Če se v aluminijastem loncu jed pripali, tedaj skuhaj v loncu čebulo. Potem se bo vse, kar je pripaljenega, dvignilo, in lonce bo očisteno.

Če dodate vodi, kjer si izplaknete lase, malo limonovega soka, se bodo plavi lasje lepo svetili in bodo imeli lepo barvo.

Linolej bo bolj trepežen, če ga namesto z vodo, očistite s petrolejem. Toda pazi pri tem!

Iz preprog odstranite masne madeže, če s flanelasto krpo, ki je pomočena v dvojno-ogljikovo kislinatrom, obrišete madež in nato s krtačico zdrgnete.

Steklenice za mleko bodo spet lepe in čiste, če jih umijete z vodo, kjer se je kuhala olupljen krompir.

Pekače in druge pločevinae ste posode za peko se dajo najlepše očistiti, dokler so še gorke.

Kisle kumarice ne postavite na plesnivo, če daš v posodo, kjer so kumarice, platneno vrečko, ki je v njej črna gorčica.

Mažeži od čistila za čevlje se odpravijo s terpentinovim oljem.

Mažeže od mleka in kave odpravijo iz volnenih in svilenih blagov tako, da madeže namazeš z glicerinom, jih izpereš z mlačno vodo in na narobni strani blaga polikaš. Celo najnežnejše harve se na ta način prav nič ne obrabijo.

VSE PARNIKE

in

LINJE

ki so

važne za

Slovence

zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.

YUGOSLAV TRAVEL DEPT.

216 W. 18th St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Nova

VELIKA KUCHARICA

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO, KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Oprema knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu, 34 pa je novih barvanih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humek. . . .

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priučiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebni izbiri in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedmi. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KUCHARICA.

Četudi je osmi tisk knjige v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige sedaj znižana. \$5. (Poštnino plačamo mi.)

Naročite pri: Velja samo

KNJIGARNE: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

V AVGUSTU BODO DEŽEVALI ZVEZDNI UTRINKI.

Letos v prvih dneh marca je na pot, ki jo je prej preletel gluhonemi norveški kmet Olaf Hassel odkril na nebu novo zvezdo repatico ali komet, okrog katerega se od tedaj suče ves znanstveni zvezdoslovni svet. Komet je po njem dobil ime "Komet Hassel" in je v resnici veličastna prikazen na zvezdnatem nebu — ko bi le ne bil tako neznanstveno daleč, da bi si ga mogli ogledati tudi tisti, ki nimajo kot top veličastnih daljnogledov. Prostim očem je že zdavnaj izginil, čeprav je silno velik. Srečni Hassel ga je prvič videl dne 2. marca zvečer, takrat je komet prvič šel preko steze zemeljskega oblaka — gost dež zvezdnih utrinkov.

Toda ta dogodek ne sme biti povod, da bi se 4. avgusta bali: vsako leto pade na zemljo okrog 10.000 meteoritov. Vsak si sam lahko predstavi ta lepi dež izpod zvezdnatega neba, če v jasnih nočeh opazuje svetle loke, ki se v tako veličastni tišini prižigajo po nebu in ugašajo. Večina teh meteoritov ni večja kot oreh ali jagoda, in le malo, kateri se v trdni obliki pade na zemljo, največ se jih že prej razblini v ogelje in prah. Tisti redki, ki padejo na tla, pa se tako razgube po zemeljski površini, da jih učenjaki iščejo s celimi pomožnimi čeladmi mesece in mesece. Zato smemo upati, da nas v avgustu rep Hasselovega kometa ne bo oplazil prehudo in da bomo videli le goste zvezdne utrinke, ki bodo tako tonili v neznano, kot v dosedanjih nočeh. Verjet

no je, da se bodo k temu pojavu pridružili še drugi pojavi, kot motnje v magnetnih napravah, žarenje v ozračju ob robovih oblakov, močne bliskavice in druge take spremljalne pojave, ki nam bodo razodevale veličino stvarstva. Tako napovedujejo zvezdoslovi in pričakujemo, da se ne bodo ustili, saj se niti pri sončnih mrkih ne.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meseca

24. junija: Saturnia v Trst
27. junija: De Grasse v Havre
28. junija: Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
Hamburg v Hamburg
30. junija: Bremen v Bremen
Mauretania v Cherbourg

JULIJA

1. julija: Champlain v Havre
Rex v Genoa
3. julija: Nieuw Amsterdam v Bologne
5. julija: Queen Mary v Cherbourg
New York v Hamburg
6. julija: Ile de France v Havre
7. julija: Europa v Bremen
8. julija: Conte di Savoia v Genoa
12. julija: Normandie v Havre
Hansa v Hamburg
14. julija: Vulcania v Trst
15. julija: Aquitania v Cherbourg
19. julija: Queen Mary v Cherbourg
Deutschland v Hamburg

22. julija: Rex v Genoa
Ile de France v Havre

24. julija: Bremen v Bremen

25. julija: Nieuw Amsterdam v Bologne

26. julija: Hamburg v Hamburg

28. julija: Saturnia v Trst

29. julija: Mauretania v Cherbourg
Champlain v Havre

AVGUSTA

Europa v Bremen
2. avgusta: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
New York v Hamburg

5. avgusta: Conte di Savoia v Genoa

8. avgusta: Ile de France v Havre

9. avgusta: Queen Mary v Cherbourg

11. avgusta: Hansa v Hamburg

12. avgusta: Bremen v Bremen

15. avgusta: Rex v Genoa

16. avgusta: Nieuw Amsterdam v Bologne

18. avgusta: Deutschland v Hamburg

19. avgusta: Aquitania v Cherbourg

22. avgusta: Champlain v Havre

23. avgusta: Europa v Bremen

24. avgusta: Vulcania v Trst

25. avgusta: Hamburg v Hamburg

26. avgusta: Queen Mary v Cherbourg

28. avgusta: Ile de France v Havre

29. avgusta: Mauretania v Cherbourg

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK